

Perspectiefnota 2018 Brabant op koers

Drie volle jaren van deze bestuursperiode zitten erop en GroenLinks krijgt de indruk dat het College vindt dat zij er wel klaar mee is. Nu maar drie echte voorstellen om geld beschikbaar te stellen en twee bestuursopdrachten. Eén voor zaken die allang door het Rijk in gang zijn gezet. En de tweede om een nieuwe integrale Energie agenda op te bouwen. Met de eerste zijn we akkoord, met de tweede niet. Waarom nu werken aan een nieuwe Energieagenda, terwijl er zoveel initiatiefnemers staan te trappelen om klimaatbesparende projecten uit te voeren. Er is genoeg om mee aan de slag te gaan en wij geven nu bij motie nog een paar praktische ideeën. De volgende Staten moeten over die agenda beslissen. Laten we nu eerst een aantal zaken goed uitvoeren *Motie Zet kleinverbruikers centraal in energiebeleid, Motie Verruim Develop to Invest-programma BOM*

Bij de start van deze bestuursperiode heeft GroenLinks aangegeven dit College scherp te willen houden en dat steeds herhaald. Nog steeds blijkt dit hard nodig. Te weinig urgentie bij energiebesparing. Te weinig urgentie bij de handhaving en toezicht in ons buitengebied? Gelukkig is er nu een voorstel voor de uitbreiding met 7 fte van de Bibob-eenheid. Belangrijk vindt GroenLinks gezien de ondermijningsproblematiek in Brabant. Hopelijk kunnen we ook doortastender optreden bij mestfraude, bij het toetsen van vastgoedrelaties en van subsidie-ontvangers? Ook de samenwerking met Vlaams-Brabant in het kader van grensoverschrijdende ondermijnende activiteiten willen wij hoger op de agenda. Bij het bezoek aan Leuven stelde ik dit aan de orde. *Motie Vlaams-Brabantse afstemmingsorganisatie drugscriminaliteit*

Drie jaar praten we al over circulaire economie maar de dadendrang is klein. Tijd voor actie! MVO Nederland en Triodos Bank geven aan dat overheden heel goed zelf initiatief in kunnen nemen met circulair inkopen. Kan het College circulair inkopen op alle beleidsterreinen invoeren en ons bij de begroting 2019 informeren.

Onze fractie vindt dat er na drie jaar nog teveel gepraat, voorbereid en geëxperimenteerd wordt. Er wordt in projecten gewerkt die nog weinig integraal zijn. Het investeringsbeleid zien wij liever als onderdeel van de reguliere programma's, zodat het mee kan in de planning- en controlcyclus. In plaats van

verpakt in losse sleutelprojecten. Net zoals we opmerkten bij het Ontwikkelbedrijf zeggen we hierover dat het voor PS niet doenlijk is om overzicht te houden en onze kaderstellende en controlerende rol goed te vervullen.

En waar zijn de mensen toch gebleven in deze perspectiefnota? We zien veel techniek, zoals bij de "Besteding laatste middelen bestuursakkoord" waar alleen gesproken wordt over Hightechsystemen, Cross-over high-tech en Lifetec & Medtec. Is dit nu waar Brabant op dit moment behoefte aan heeft? Nooit spreken we in deze Statenzaal over een van de belangrijkste maatschappelijke veranderingen: de vergrijzing. Eén op de 5 Brabanders is op dit moment ouder dan 65 jaar. Dat merken we overal: op de woningmarkt, op de arbeidsmarkt en in de zorg en in de vrijetijdssector! Het PON laat zien dat 57% het goed heeft en veerkrachtig is. 43% dus niet! 12% daarvan kan niet of heel slecht meekomen. Er is armoede, eenzaamheid, laaggeletterdheid en digibetisme? Er is een tekort aan passende woningen? Wat doet de provincie hieraan? Als we onze belangrijke maatschappelijke vraagstukken niet aanpakken raakt onze maatschappij verder uit balans met alle gevolgen van dien.

Overheidsbeleid hoort mensen centraal te zetten en binnen de grenzen van de ecologie te blijven. Nieuw beleid moet domeinoverstijgend zijn en integrale oplossingen stimuleren die bijdragen aan de economische, de ruimtelijke én de sociale agenda. GS is dit met GroenLinks eens. Zomaar technisch en materieel doorgroeien is geen optie meer! Dank aan het College dat er serieus aandacht is besteed aan de donut van Kate Raworth, waarvan GroenLinks- de Brabantse Bagelvariant maakte bij de begroting. Wel jammer dat GS vasthoudt aan de Brabantse Duurzaamheidsbalans. Wij willen Telos te laten reflecteren op de logica van deze balans in relatie tot de Brabantse Bagel.

Een moeilijke uitdaging wordt het om die grote minderheid in Brabant die minder vanzelf zelf aansluiting vindt bij de snel ontwikkelende samenleving erbij te houden. Het huidige beleid is teveel gericht op de 57% die zich zelf wel redt. Die er zelf voor zorgt om zonnepanelen op zijn eigen dak te krijgen. Ook in Brainport moet het provinciaal beleid zich richten op die 43% minder veerkrachtigen. En dat bereik je niet met een paar sociale veerkracht projecten. We hebben een krappe arbeidsmarkt, toch staan zo'n 60.000 mensen aan de kant. Welk deel van

de 15 tot 40 miljoen voor de Regio Eindhoven wil GS inzetten om langdurig werklozen aan de slag te helpen? GroenLinks wil dat bedrijven die gebruik maken van provinciale fondsen zich gaan inspannen om mensen met een beperking in dienst te nemen. *Motie Stimuleer regulier werk voor mensen met beperking*

Wanneer gaat GS eindelijk eens het voortouw nemen om te zorgen dat mensen uit Polen en andere Europese landen die werk doen waar anderen hun neus voor ophalen fatsoenlijk kunnen wonen en sociaal mee kunnen doen? En hoe is werk gemaakt van onze motie Brabant Regenboogprovincie?

GroenLinks had de afgelopen jaren een veel socialere agenda verwacht van een coalitie waar PvdA en SP deel vanuit maken. Het gevoerde beleid is en blijft neo-liberaal.

De PON monitor Sociale Veerkracht laat zien dat de overheid het niet allemaal meer kan regelen, maar dat de inspanning er vooral op gericht moet zijn om ervoor te zorgen dat burgers het zelf en met elkaar kunnen regelen. Een organisatie als de Vereniging Kleine Kernen is nauwelijks gesprekspartner meer. Te duur? Nee dat kan het niet zijn. Met een structurele subsidie van € 140.000 per jaar kan de VKK veel doen. Is het college bereid om dit gewoon goed te regelen, zodat netwerkorganisaties mee kunnen blijven werken aan al die sociale thema's.

Het Ontwikkelbedrijf krijgt de opdracht om voor een half miljoen aan de slag te gaan met plannen voor stedelijke transformaties in M7 gemeenten. Ruimtelijke plannen zonder sociale veerkracht opgave. Niet zomaar doen vinden wij.

Van de motie Gezond en Veilig langer Thuiswonen bakt het College nog weinig. Brabant Advies geeft aan dat een vernieuwingsslag mogelijk is door hier sámen met de doeners uit de lokale gemeenschappen aan te werken. Maar GS wil er een impactmonitor op uit zetten en verdienmodellen bestuderen. Daar zijn wij het niet mee eens. Er zijn genoeg experts in het veld. Wat nodig is, is ondersteuning met financiën en regie. *Motie Langer veilig thuis wonen*

Het besluit om alle 40 miljoen in het BrabantC fonds te stoppen was in het Bestuursakkoord terug gedraaid. Gelukkig is het college deels op haar schreden terug gekeerd en stelt zij voor om nog 9 miljoen bij te plussen. Een verstandig besluit. Door makers en het fonds podiumkunsten wordt BrabantC beschouwd als

uniek vanwege de opzet. We hebben een bijzondere formule te pakken. Laten we het ook echt de kans geven om door te groeien naar een volwaardig, structureel fonds! De nieuw ingevoerde KPI's helpen om de resultaten scherper in beeld te krijgen. De nadruk op revolverendheid met een opgeschroefd percentage en een verkorting van de terugverdientermijn vindt GroenLinks niet efficiënt. Waarom heeft GS dit zo besloten?

Graag willen wij graag een toezegging krijgen dat de beschikbaar gestelde organisatiemiddelen niet per jaar worden vastgepind maar enigszins flexibel mogen zijn, binnen de voorgestelde 3 miljoen. *De cost gaat immers voor de baet uit.* (Een deel wordt immers gebruikt voor de versterking van de cultuursector via de scout en de business adviseur en het organiseren van verbinding met het bedrijfsleven.)

De werkwijze van de Erfgoedfabriek is prima evenals de 4 verhaallijnen. Mooi dat gedeputeerde Swinkels zijn wandelschoenen aantrekt om de Zuidwaterlinie te lopen. GroenLinks wil voorstellen om een extra verhaallijn te ontwikkelen voor de toekomst en dat is die van de duurzaamheid. In de jaren 60 en 70 zijn de pioniers aan de slag gegaan. Dat moeten we laten zien in de toekomst. *Motie Duurzaam is ook Erfgoed*

De structurele oplossing voor Sluis 2 bij het Wilhelminakanaal kost tussen de 3 en 11 miljoen. Wat is de echte verwachting? Het meerjarig programma Vaarwegen is vanwege de baggerachterstand nog niet uitgewerkt. Het kan hier om een behoorlijke tegenvaller gaan. In het Programma "Vervanging en Renovatie hoofdvaarwegen" van het rijk lezen we dat er landelijk tot 2030 een bedrag van € 1,1 miljard is gereserveerd. Wanneer is er duidelijkheid over de financiële gevolgen voor Brabant?

Met het oog op klimaatverandering, een mooi landschap en meer ruimte voor natuur zijn wij positief over extra maatregelen voor rivierverruiming. Wel is 15 miljoen een forse begrotingswijziging. Waarom is er niet eerder voorzien in deze maatregelen? En hoe kan het zijn dat er 'zomaar' 15 miljoen over is in 2018 bij het budget Ecologie om deze kosten te betalen?

Ons grondwater moeten we beschermen voor de generaties na ons. Graag maken we GS een compliment over het nieuwe grondwateronttrekkingsbeleid.

Niet langer zijn onze kostbare grondwatervoorraden zomaar grootschalig te gebruiken voor bottelaars van bier, frisdranken en suikerrijke kinderdrankjes.

Nog een compliment: de provincie geeft via het GOB veel meer mogelijkheden voor pachten van provinciale gronden binnen en buiten het Brabantse NatuurNetwerk aan biologische boeren. Het gaat eindelijk opschieten met de natuurinclusieve landbouw! Er kan nóg een goede slag gemaakt worden door gebruik te maken van maaisel van bermen en sloten op de akkers. Dit maakt de bodem robuuster en het scheelt kunstmest en bestrijdingsmiddelen. We weten dat hier interesse voor is bij boeren, onderzoekers en gemeenten. *Motie Betere bodem*

Schone lucht voor alle Brabanders. Fijnstof schaadt onze gezondheid. Via het officiële RIVM-meetnet meten we op veel plekken niet hoe schoon of vies de lucht is. In een dichtbevolkt Brabant met veel verkeer, industrie en veehouderij is dat niet verantwoord, zeker niet nu we weer meer asfalt gaan aanleggen. GroenLinks wil daarom twee extra RIVM-meetpunten. *Motie Meer Meten*

Terecht wordt gesteld dat de biodiversiteit nog niet lang niet is hersteld. Vreemd is het daarom dat het succesvolle programma Bijenimpuls word versoberd. GS wil meer inzet op wilde bijen in de natuur en in agrarisch gebied. Daar zijn we zeker voor. Kan GS de nieuwe colleges in de gemeenten oproepen om bewoners, scholen en imkers een steuntje in de rug te geven om ook de wilde bijen te helpen beschermen en daarvoor financiële ondersteuning geven? (Een toezegging en anders MOTIE)

Dat GroenLinks een veilige, slimme en duurzame mobiliteit wil moge duidelijk zijn. Van de LED-verlichting, de toename van de snelle fietsroutes en de inzet van elektrische en waterstofbussen worden wij blij. Maar het OV moet ook beter betaalbaarder! In Noord-Brabant gebruiken relatief veel mensen de auto en maakt men veel minder gebruik van het OV. Wij willen een onderzoek naar een verbetering van het gebruik van het OV. *MOTIE Onderzoek Verbetering Gebruik Openbaar Vervoer*

Op aandringen van onze fractie staat ook de sociale veiligheid van de buschauffeurs hoger op de agenda. In juni is een rondetafelconferentie en

inmiddels zijn er plannen voor de verbetering van de sociale veiligheid. Met technische oplossingen alleen is de veiligheid voor chauffeurs niet te garanderen.

In het proces rondom vliegveld Eindhoven moet weer beweging komen. Met echte participatie van de mensen uit de regio, belangengroeperingen en gemeenteraden. Als aandeel- en toezichthouder vragen wij om meer actie van GS.

Het belangrijkste kapitaal een organisatie zijn de mensen. Dat geldt ook voor onze hard-werkende ambtenaren. In de afgelopen jaren zijn er geen tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd. Dat kan beter. *Motie Onafhankelijk Medewerkerstevredenheidsonderzoek Provincie Noord-Brabant*

De Brabantse Omgevingsvisie is eindelijk in de doe-fase beland. GroenLinks wil beginnen met een pilotproject voor de integrale aanpak van de Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat. *AMENDEMENT 1. Sleutelproject Brabantse Omgevingsvisie Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat*

En als laatste een nabrander: onze fractie is wederom teleurgesteld dat de jaarrekening na de perspectiefnota wordt behandeld. Dit is geen deugdelijke P & C-cyclus. Ook wekt de naam Perspectiefnota 2018 verwarring. Wij zien het als de start van de begrotingscyclus 2019 en niet als expliciete bijstelling van de begroting 2018.